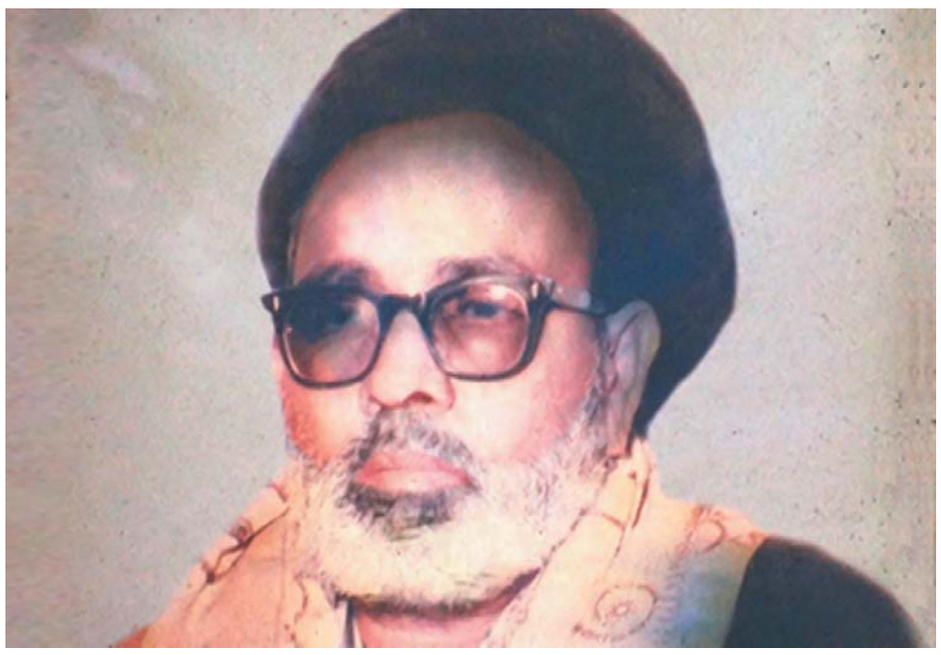

علامه میرحامد حسین رَحِمَهُ اللهُ عَلَیْهِ
احیاگر فرهنگ امامت در دوره معاصر

گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین محمدتقی سبحانی، رئیس کنگره علّامه میر حامد حسین لکهنوی

▫ با تشکر از فرصتی که به ما دادید، لطفاً اندکی درباره همایش بزرگداشت میر حامد حسین و اهداف و برنامه‌های آن توضیح بفرمایید.

• همان‌گونه که مورد انتظار است، همایش‌ها به دنبال نکوداشت و بزرگداشت شخصیت‌های علمی و معنوی هستند. هدف اصلی معمولاً این است که شخصیتی از تبار اندیشمندان و دانشمندان دین و علم، بازشناسی و به جامعه علمی و فرهنگی معرفی شده و از کارها و دستاوردهای وی تقدیر شود و جامعه هم بتواند به سهم خود از این میراث بهره‌برداری کند. اولین هدف از برگزاری همایش مرحوم علّامه بزرگوار، میر حامد حسین لکهنوی سبزواری، همین نکته اساسی است.

مرحوم میر حامد حسین بی‌گمان از شخصیت‌های طراز اول مکتب تشیّع در دوره معاصر است که به دلیل حضورش در منطقه‌ای که در ده‌های اخیر کمتر مورد توجه شیعیان بوده، شخصیت و ابعاد وجودی‌اش ناشناخته مانده است. علّامه میر حامد حسین شخصیتی ذو وجوه و دارای ابعاد گوناگون و متنوع بود. در بُعد علمی در بسیاری از دانش‌های اسلامی اعم از فقه، رجال، حدیث، کلام، تفسیر و سایر علومی که معمولاً در بین اندیشمندان مسلمان رواج داشت به حد تخصص و اجتهاد رسیده بود.

از سوی دیگر، وی شخصیتی مجاهد و تلاشگر در مسیر احیای تفکر راستین اسلامی و حمایت و مرزبانی از میراث بزرگ امامت است. او فقط یک شخصیت فرهنگی و علمی نیست، بلکه یک شخصیت اجتماعی و میدانی است. هنگامی‌که احساس خطر می‌کند و دشمنان را در تقابل با اندیشه ناب اهل‌بیت علیهم‌السلام جسور و بی‌پروا می‌بیند، از جان مایه گذاشته و تمام هویّت و حیثیّت خود را به صحنه می‌آورد و با آنان می‌ستیزد؛ پس می‌توان او را یکی از احیاگران فرهنگ اصیل امامت در دوره معاصر به شمار آورد.

علّامه میر حامد حسین در نقطه‌ای تاریخی و جغرافیایی می‌زیست که شدیداً نیازمند معرفی و نشر تشیّع بود؛ منطقه‌ای از هند که اگرچه تشیّع در یک دوره کوتاه در آنجا حضوری سیاسی و اجتماعی داشت، اما ریشه‌های علمی استواری نیافته بود. ایشان ابزار و امکانات لازم را برای این کار فراهم کرد و به توسعه حوزه علمیّه و تأسیس کتابخانه‌ای بزرگ دست زد و آثار گران‌بهایی تولید کرد و کوشش نمود یکّه و تنها، زمینه نشر مبانی تشیّع را فراهم کند.

یک بعد دیگر از ابعاد مهم این شخصیت که شناسایی آن جزء اهداف این همایش است، معرفی خاندان و اساتید علّامه است که در رشد این شخصیت و پرورش او موثّر بوده‌اند. غالباً چنین است که افراد بزرگ، پرورش‌یافته خانواده‌های بزرگ و اساتید و مربّیان برجسته هستند. از این جهت نیز بخت با علامه میر حامد حسین یار بود که از یک پدر عالم و دانشمند و مجاهد و نیز یک استاد بزرگ و نامدار به نام سید دلدار علی برخوردار بوده است.

وقتی تمام این‌ها را کنار هم می‌گذاریم، احساس می‌شود که باید این شخصیت و خاندان و این حوزه فکری و فرهنگی تشیّع در هند، بازخوانی و بازشناسی شود.

طبیعی است که در همایش‌های علمی، علاوه بر معرفی شخصیت، اندیشه‌های آن شخصیت هم باید معرفی شوند. همچنین لازم است از آثار، رساله‌ها و کتاب‌هایی که معمولاً در گوشه عزلت قرار می‌گیرند نیز رونمایی شود تا در دسترس محققان و اساتید قرار گیرند. تلاش جدّی ما این است که در زمان برگزاری این همایش، کلیّه آثار مربوط به این شخصیت و در حدّ امکان دیگر افراد این خاندان، تصحیح و احیا شوند.

هدف دیگری که از این همایش وجود دارد، الگوسازی شخصیت میر حامد حسین برای نسل جوانِ محققان و دانشمندان اسلامی و شیعی است. همان‌گونه که اشاره کردم، میر حامد حسین ابعاد وجودی و شخصیتی متنوعی دارد که امروز می‌تواند برای بسیاری از افراد درس‌آموز بوده و مورد استفاده قرار گیرد. البته طبیعی است که برای الگوسازی یک شخصیت باید «معاصر سازی» او هم صورت گیرد؛ به این معنا که با توجه به شرایط زمان و مکان او، الگوهایی امروزی برای نسل جوان معرفی شوند.

▫ به نظر شما چه جنبه‌هایی از شخصیت میر حامد حسین می‌تواند برای نسل جدید الگو و اسوه باشد؟

• ما در شخصیت میر حامد حسین، ویژگی‌هایی می‌بینیم که کاملاً می‌تواند به این الگوسازی کمک کند. او شخصیتی است که با تلاش خود و با بهره‌مندی از ظرفیت‌های شخصی‌اش، سعی می‌کند به عالی‌ترین مقام علمی برسد. ویژگی دیگر، غیرت‌ورزی میرحامد حسین است که از این جهت به گمان ما یکی از نوادر روزگار است. در اینکه بسیاری از دانشمندان شیعه به‌نوبه خود مجاهدت و ازخودگذشتگی کردند هیچ تردیدی نیست، امّا در زندگانی میر حامد حسین صحنه‌هایی وجود دارد که او را از یک شخصیت عادی فراتر می‌برد. او با کمترین امکانات در دورافتاده‌ترین نقطه جهان تشیّع، نهضتی به پا می‌کند که عالمان بزرگ نجف، قم، خراسان و دیگر بلاد شیعه خودشان را نیازمند دستاوردهای او می‌دانند و این کار کمی نیست. معمولاً شخصیت‌های بزرگ علمی در محیط‌های مرکزی و حوزه‌های مادر رشد می‌کنند، امّا میر حامد حسین در یک نقطه حاشیه‌ای از جهان تشیّع به چنین جایگاه بلند و رفیعی می‌رسد.

این تلاش نه فقط مرهون یک کار آکادمیک علمی است، بلکه نتیجه آن غیرت دینی است که از سراسر وجود او می‌جوشد و او را لحظه‌ای آرام نمی‌گذارد. او وقتی کوچک‌ترین خطری که متوجه کیان اسلام و تشیّع است احساس می‌کند، جوانمردانه وارد پیکار علمی و فرهنگی می‌شود و لحظه‌ای از مجاهدت و سخت‌کوشی فروگذار نمی‌کند.

حتماً در طول همایش به گوشه‌هایی از زندگی فداکارانه او اشاره می‌شود که در اینجا مجال بازگویی آن‌ها نیست. در مجموع به نظر می‌رسد در مقایسه با شخصیت‌های دیگری که در طول دهه‌های گذشته برای بزرگداشت آن‌ها همایش‌ها و نشست‌های علمی برگزار شده، میر حامد حسین نه‌تنها از بسیاری از آن‌ها کمتر نیست، بلکه از این جهات کاملاً برتر است و برگزاری چنین همایشی برای وی کاملاً ضروری و شایسته است.

▫ لطفاً پیرامون برنامه‌های پیش‌رو در همایش نیز توضیحاتی بفرمایید.

• در گام اول، «شورای سیاست‌گذاری» مرکّب از رؤسای مؤسسات علمی و فرهنگی شکل گرفت. شورای دیگری نیز با عنوان «شورای علمی همایش» متشکل از شخصیت‌های علمی تشکیل شد تا برنامه‌های علمی را بررسی و برنامه‌ریزی کرده و نظارت بر فرآیند کارهای علمی مجموعه را به عهده داشته باشند. به موازات این دو شورا دبیرخانه علمی و اجرایی همایش وظیفه پیگیری سیاست‌ها و اجرای برنامه‌ها را بر عهده دارد.

با توجه به اهداف بسیار بزرگ و بلندی که ذکر شد، ما همایش را نقطه آغاز این فعالیت‌ها تلقی می‌کنیم. احساسمان این است که نباید همایش میر حامد حسین به‌عنوان یک پدیده علمی ظهور پیداکرده و بعدها خاموش شود؛ بلکه باید همایش نقطه آغازی باشد که محققان، طلاب، دانشجویان و اساتید را متوجه علّامه میر حامد حسین کند تا حرکت علمی نوینی آغاز گردد.

ما برای نخستین گام طبیعتاً احیای آثار این شخصیت و خاندانش را مورد توجه قرار دادیم. همان‌طور که می‌دانید این مدرسه علمی تشیّع در هند، آثار متعدّد و متنوعی دارد، امّا متأسفانه به دلیل عدم توجه شیعیان، یا در کنج کتابخانه‌ها مانده یا در اختیار افراد خاصی است که به نشر آن‌ها اقدام نمی‌کنند. اولین نکته این بود که ما به کمک مؤسسات و اساتید فن، این آثار را شناسایی و سپس در جهت احیای آن‌ها تلاش کنیم. لذا نخست در کتابخانه‌های ایران جستجوی گسترده‌ای صورت گرفت و در سفری که محقّقان ما به هند داشتند، از کتابخانه‌های هند بسیار بهره بردیم. در همین راستا بنیاد بین‌المللی امامت که بار اصلی همایش را بر دوش دارد و موسسه کتاب‌شناسی شیعه و بنیاد پژوهش‌های آستان قدس رضوی علیه‌السلام مسئولیت احیای این آثار را به عهده گرفته و هرکدام بخشی از این آثار را احیا می‌کنند.

کار دیگری که صورت گرفته، تحقیقی جامع درباره کتابخانه ناصریّه است که یکی از بازمانده‌های مهم فرهنگی میر حامد حسین به شمار می‌آید. او برای پیشبرد اهداف خویش تلاش کرد که نسخه‌های گران‌بهایی از نگاشته‌های شیعه و سنّی را در کتابخانه خویش جمع‌آوری کند؛ اما متأسفانه کتاب‌های این کتابخانه مدتی پس از فوت ایشان پراکنده شده و اساس آن رو به اضمحلال رفته است. ولی تلاش ما این است که بتوانیم گذشته کتابخانه ناصریّه را در یک پژوهش مستقل معرفی کرده و عظمت این کار را نشان دهیم.

در کنار این فعالیت‌ها چند پژوهش مستقل انجام شده است. شناخت‌نامه علّامه میر حامد حسین که حاوی تمام نوشته‌هایی است که درباره او نگاشته شده، یکی از آن‌هاست. همچنین مجموعه‌ای از کتاب‌هایی که در شرح‌حال میر حامد حسین یا یکی از اعضای این خاندان نوشته شده، شناسایی شده‌اند که إن‌شاءالله احیا یا بازنشر می‌شوند. پیش‌بینی کرده‌ایم که بعد از همایش یک کتاب مرجع در باب شخصیت و اندیشه‌های میر حامد حسین نگاشته شود که ممکن است به چند زبان ترجمه گردد.

کار دیگری که بنا داریم انجام دهیم این است که در آستانه همایش یک مسابقه سراسری از برخی آثار میر حامد حسین برگزار کنیم تا مخاطبان عمومی هم با اندیشه‌های ایشان آشنا شوند.

یکی از مواردی که همیشه در باب آثار این خاندان مطرح بوده، این است که نسخه‌های خطّی این آثار در اختیار همگان نیست و معمولاً محققان از دسترسی به آن‌ها محروم هستند. دبیرخانه همایش، نرم‌افزاری را به مناسبت همایش تولید می‌کند و تمام نسخه‌هایی که از آثار میر حامد حسین و خاندان و اساتید اوست، در یک مجموعه گسترده به نویسندگان و محققان تقدیم می‌کند. مجموعه آثار احیاشده إن‌شاءالله به مناسبت کنگره منتشر شده و از آن‌ها رونمایی می‌گردد.

یکی دیگر از کارهایی که بایسته است در این زمینه صورت گیرد، بازسازی و نوسازی آثار این شخصیت‌هاست. همان‌طور که می‌دانیم، مرحوم میر حامد حسین آثار خویش را غالباً به زبان فارسی هندی نگاشته و استفاده از این آثار برای خوانندگان امروز بسیار دشوار است. مهم‌ترین اثر میر حامد حسین کتاب «عبقات الأنوار» است که همه بزرگان شیعه او را ستوده‌اند و او را به‌عنوان حجّت شیعه و یا به‌عنوان مأخذ و منبع بزرگ تشیّع در دفاع از کیان معارف اهل‌بیت علیهم‌السلام شمرده‌اند. این اثر در گذشته به‌صورت سنگی چاپ شد و بخش حدیث غدیر آن احیا گردید. امروز احیای این اثر در بخش‌هایی از بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی علیه‌السلام در حال انجام است که باید به‌سرعت و به صورت جدّی انجام شود و امیدواریم در همایش هم بخش زیادی از آن ارائه شود.

▫ با توجه به این‌که مهم‌ترین اثر مرحوم علامه میر حامد که موجب نامدار شدن ایشان نیز شد، کتاب «عبقات الانوار» است، خواهشمندیم مختصری پیرامون ویژگی‌های این کتاب ارزشمند توضیح دهید.

• در مورد «عبقات الأنوار» که مهم‌ترین و درخشان‌ترین اثر علّامه میر حامد حسین است، بی‌گمان باید گفت در طول تاریخ تشیّع، در حوزه امامت چنین اثری با این وسعت و عمق نگاشته نشده است. البته می‌دانیم که در باب امامت از زمان حضور اهل‌بیت علیهم‌السلام و شاگردان امام صادق علیه‌السلام نگارش آثاری در باب امامت آغاز شده و شخصیت‌های بزرگی مثل هشام بن حکم در این باب کتاب نوشته‌اند. در دوران غیبت هم در باب امامت آثار بسیاری نگاشته شده است و شاید بتوان گفت، کمتر شخصیت طراز اولی در تشیّع یافت می‌شود که اثری در باب امامت ننگاشته باشد. ولی میر حامد حسین در «عبقات الأنوار» علی‌رغم اینکه از همه این آثار بهره برده، اما حقیقتاً گامی برداشته که به‌کلی سطح مطالعات امامت را متحوّل ساخته است. میر حامد حسین از همه روش‌های رایج و معهود در حد امکان استفاده کرده است. پاره‌ای از آثار امامت‌پژوهی در گذشته بیشتر با تکیه بر آثار مخالفان و به‌گونه‌ای جدلی به رشته تحریر در آمده بودند، به‌گونه‌ای که در برخی از این آثار فقط بُعد حدیثی وجود داشت و از مباحث تفسیری و قرآنی کمتر استفاده شده بود؛ و در برخی از این آثار اصلاً نشانی از مباحث گسترده حدیثی و رجالی وجود نداشت؛ اما عبقات الأنوار افزون بر مباحث گسترده تفسیری، حاوی تحقیقات بسیار مهم رجالی و کتاب‌شناختی است؛ لذا می‌توان گفت این اثر کاملاً ناظر به میراث شیعه است؛ چراکه از منابع و اطلاعاتی که ما در روایات و تاریخ خودمان داریم به گستردگی استفاده می‌کند. هرچند این کتاب بر اساس نقد مخالفان نوشته شده و رویارویی‌اش بیشتر با نظریه‌های رقیب است، اما جای‌جای این اثر نشان می‌دهد که میر حامد حسین گوشه چشمی به آثار امامیّه نیز داشته است. از ویژگی‌های دیگر این کتاب بهره‌مندی از مباحث فقهی در حوزه مطالعات امام‌پژوهی است. این هم یکی از ابتکارات و نقطه‌های درخشان این کتاب است که توانسته به‌گونه‌ای فقه مقارن را به عرصه امامت‌پژوهی وارد کند.

از ویژگی‌های دیگر این کتاب، گستردگی و ورود آن به مباحث جزئی و تنصیصی است. اگر این کتاب به صورت کامل منتشر شود شاید به چهل یا پنجاه جلد برسد و این تتبع گسترده نویسنده برای محققان زمینه خوبی را فراهم می‌سازد.

▫ پرسشی که شاید در ذهن مخاطبین ایجاد شود آن است که، چرا این کتاب با این‌همه ویژگی ممتاز تاکنون در عرصه‌های علمی نمود کمی داشته و کمتر مورد استفاده قرار گرفته است؟

• سؤال خوبی است. به دلیل اهمیت این کتاب در همین دوره معاصر نیز بارها شخصیت‌های بزرگی بر اهمیتش تأکید کرده و بر ضرورت نشرش اصرار ورزیده‌اند. بااین‌همه می‌بینیم که این اثر هنوز چاپ مطلوبی ندارد.

علامه مرحوم میر حامد حسین وقتی این کار سترگ را به انجام می‌رساند، از همان آغاز برای چاپ این اثر با سختی روبه‌رو می‌شود و ظاهراً از طریق استقراض و پیگیری‌های فراوان می‌تواند جلدهای نخستین آن را منتشر کند. در زمان خود ایشان و اندکی پس از فوت ایشان، بخشی از این کتاب‌ها به‌صورت سنگی به چاپ رسیده است؛ اما آن چاپ‌ها هم انتشار گسترده‌ای پیدا نکرد تا اینکه در دوره معاصر یکی از محققان، بخش حدیث غدیر را احیا و چاپ کرد؛ مراکز دیگری نیز سعی در تصحیح و تحقیق این دائرةالمعارف عظیم امامتی کشیدند، اما حقیقتاً این سؤال جدّی هنوز هم مطرح است و به گمان من باید بگوییم عامل اصلی تأخیر در احیای آن، غفلت بزرگ جامعه شیعه و حوزه‌های علمیه از این اثر سترگ بوده است.

البته عوامل دیگری هم در این تأخیر موثّر بوده‌اند؛ یکی آنکه این نسخه‌ها در منطقه هند و در دست کسانی بود که اهتمام لازم را برای نشر آن‌ها نداشتند. عامل دیگر می‌تواند ادبیات و زبان فارسی کهن آن باشد که شاید قابل‌استفاده برای همه نبوده است. عامل سوم، زبان فنّی و علمی این اثر است و برخلاف بسیاری از کتاب‌هایی که علمای بزرگ در باب امامت نوشته‌اند، این کتاب بسیار تخصصی و علمی است.

ادامه از صفحه ۴

غفلت از نقش علمای شیعه هند در گسترش تشیع و دفاع از این مکتب

گفت‌وگو با حجت‌الاسلام و المسلمین مختاری

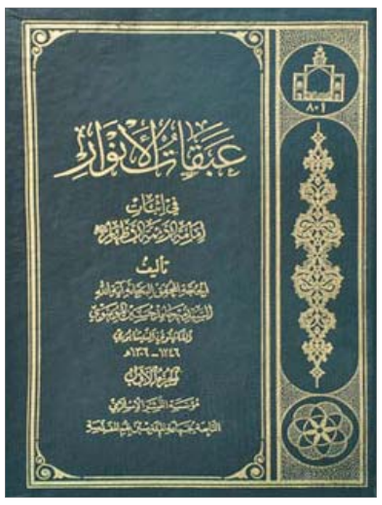

زمانی که به مدینه مشرّف شده بودم، به کتابخانه مسجدالنبی رفتم. در آنجا کتابی دیدم که تنها فهرست پایان‌نامه‌هایی که درباره ابن‌تیمیه و آثاری که درباره ابن‌تیمیه نوشته شده‌اند را جمع‌آوری کرده بود. این فهرست شامل ۲۰۰ ، ۳۰۰ پایان‌نامه بود. این را مقایسه بکنید با کاری که ما درباره عبقات کرده‌ایم! شاید درباره این کتاب، ۱۰پایان‌نامه هم نوشته نشده باشد!

▫ علت مهجوریت کتاب عبقات علی‌رغم تعبیر به «بزرگترین حجّت مذهب بودن این کتاب» از سوی بزرگانی چون امام خمینی قدس‌سره چیست؟

• چند دلیل دارد: یکی اینکه اکنون کار احیا و تصحیح متون به معنای دقیق و عمیق و علمی‌اش، کار بسیار سختی است و کمتر کسی زیر بار این کار می‌رود و شاید تعداد کسانی که در حوزه قم به تصحیح و تنقیح متون مشغول‌اند، به صد نفر نمی‌رسد.

دوم اینکه تصحیح و تحقیق متون، جایگاه و آوازه ندارد! خیلی‌ها تصور می‌کنند تصحیح متون در حدّ تایپ و حروف‌چینی یک کتاب است و آن را کاری علمی نمی‌دانند. به‌همین دلیل، تصحیح متون را به عنوان پایان‌نامه‌های حوزوی و دانشگاهی نمی‌پذیرند. همین بی‌مهری‌ها سبب شده است بسیاری از کسانی که ده‌ها سال به کار تصحیح متون مشغول‌اند، از ادامه کار مأیوس شوند.

▫ چرا تا کنون ردود تحفه اثنی‌عشریه از اولویت‌های احیای مؤسسات قرار نگرفته است؟

• یک دلیلش همین است که احیا، کار سختی است و افراد کمی به آن اقدام می‌کنند.

دلیل دیگرش عظمت این کار است. این کار، یک جلد و دو جلد نیست؛ کتاب بسیار مبسوط و مفصّلی است که از توان یک انسان عادی خارج است؛ یعنی در حدّ کرامت است! از این‌رو اگر بخواهید عبقات را احیا کنید، شاید به ده‌ها یا صدها منبع و کتاب برسید که با تمامی امکانات موجود، باز دستیابی به آنها بسیار مشکل و یا محال باشد. برای نمونه مجالس‌المؤمنین قاضی نورالله شوشتری چندی پیش به همّت بنیاد پژوهش‌های آستان قدس تصحیح شد. با وجود امکانات عظیم کتابخانه آستان قدس، باز حدود ۱۰۰ مصدر از مصادر این کتاب، مفقود است.

بدیهی است که عبقات‌الانوار به طریق اولی با چنین سختی و کمبودی مواجه است. یافتن مصادر این کتاب و تطبیق آن با متن، کار بسیار دشواری است.

دلیل سوم شاید قلم ویژه این کتاب باشد که برای ایرانی‌ها و هندی‌های زمان ما، غریب و مهجور است.

▫ با توجه به نقش موسسه کتاب‌شناسی شیعه در احیای برخی آثار بزرگان، بفرمایید این موسسه تاکنون چه خدماتی را در زمینه احیای آثار خاندان صاحب‌عبقات ارائه کرده است؟

• آثاری که از میرحامد حسین و خاندانش در مؤسسه کار می‌شود، یکی «شذور العقیان فی تراجم الأعیان» از سیّد اعجاز حسین، برادر میرحامد حسین رحمه‌الله است که تصحیح آن رو به اتمام است. متأسفانه نسخه اصل این کتاب مفقود است و نسخه‌های موجود، بسیار مغلوط اند. به همین دلیل کار تصحیح آن تاکنون طول کشیده است.

کتاب دوم هم از همین سید اعجاز حسین است با نام «کشف الحجب و الاستار» است که در دو جلد در حال تصحیح است. خوشبختانه نسخه اصل این کتاب به خط خود مؤلف به دست آمد و از این جهت مشکلی نداریم.

ما دو شماره از مجله کتاب شیعه را که حدود۶۰۰، ۷۰۰ صفحه است، به میرحامد حسین و خاندان صاحب‌عبقات اختصاص داده‌ایم. مطالب و مقالات زیادی درباره تصحیح و احیای آثار ایشان نوشته شده یا در دست نگارش است. برای نمونه مقالاتی درباره سواطع الأنوار، تقریظات عبقات‌الأنوار و نیز نامه‌ها و مکاتبات میر حامد حسین، از بخش‌های این ویژه‌نامه است.

حجت‌الاسلام والمسلمین طائب

فتنه اخیر به‌دلیل هراس دشمن از قدرت جمهوری اسلامی بود

استاد حوزه علمیه، وظیفه طلاب را مبارزه با تحریف و جهاد تبیین دانست و گفت: دشمن چون به قدرت جمهوری اسلامی واقف گشته، این فتنه‌ها را راه انداخته است.

به گزارش خبرگزاری رسا، حجت‌الاسلام والمسلمین مهدی طائب استاد حوزه و دانشگاه، ۱۵آبان در مراسم گرامی‌داشت شهدای امنیت و شهدای حادثه تروریستی حضرت شاهچراغ علیه‌السلام که در دفتر مقام معظم رهبری در قم برگزار شد، با بیان اینکه رژیم غاصب صهیونیستی و آمریکا به‌دنبال نقشه برای اختلاف بین ایرانیان هستند، اظهار کرد: امروز دقیقاً بین مردم و مسئولان آمریکا و رژیم صهیونیستی نزاع و درگیری سیاسی است؛ چنانکه نخست‌وزیر فعلی رژیم صهیونیستی، خطاب به جمعیت خاموش اسرائیل اعتراف و اذعان کرد: اگر نتانیاهو سرکار بیاید، اسرائیل قطعاً هشتاد سالگی خود را به چشم نمی‌بیند.

وی با بیان اینکه مؤمنان امید به خدا دارند، خاطرنشان کرد: امید به نصرت خدا بسیار کارگشاست و ما نصرت و وعده الهی را در جنگ هشت‌ساله به چشم دیده و با قلب به آن ایمان آوردیم که صدام حتی با حمایت دولت‌های غربی و عربی منطقه نیز، نتوانست یک وجب از خاک ایران اسلامی را بگیرد.

این استاد حوزه و دانشگاه، با بیان اینکه نظام سیاسی دنیا در حال تغییر و دگرگونی است، اظهار کرد: نظام دنیا و ابرقدرت‌های آن در حال تغییر و تحول است و در واقع مقدمه‌سازی ظهور در حال شکل گرفتن است که در این میدان، حوزه علمیه بار سنگینی بردوش دارد.

وی با اشاره به اینکه دشمن در حوادث اخیر کاملاًرو بازی کرده است، خاطرنشان کرد: هرگاه دشمن به ضعف و یا قدرت فوق‌العاده رقیبش پی برده باشد، با همه توانش به او حمله می‌کند و فتنه‌های اخیر در کشور، برگرفته از نوع دوم بود؛ یعنی آمریکا و رژیم صهیونیستی و همه اعوان و انصارشان، به قدرت مهارنشدنی ایران پی برده‌اند؛ لذا با هر آنچه در توان داشتند، به میدان آمدند.

حجت‌الاسلام والمسلمین طائب، با اشاره به اینکه دشمن با ابزار رسانه‌ای خود دست به تحریف برده است، تأکید کرد: وظیفه طلاب جهاد تبیین و آشکار کردن تحریفات دشمن است.

وی در پایان گفت: دشمنان نظام با تحریف و ایجاد یأس و ناامیدی در ملت، به‌دنبال تضعیف نظام اسلامی و انقلاب مردم ایران می‌باشند؛ لذا باید با بیان دستاوردهای انقلاب اسلامی و مبارزه با تحریف، امید را در جامعه زنده نگه دارید و نقشه دشمن را از بین ببرید.